

Nord Curulumul Ardeallului

3 LEI
ExemplarulRedacția și Administrația:
ARAD, Str. Românilui No. 6.
Telefon 156.ORGAN POLITIC SI DE INFORMATIUNI
Apare Joia și DuminicaABONAMENTE:
Un an, lei 400 — sease luni, lei 250 — trei luni
lei 150. — Pentru autorități și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual. — sease luni, lei 600.3 LEI
Exemplarul

Presă românească în Ardeal și Banat

Este notorie situația precară în care se găsește presa noastră în provinciile transcarpatine și astăzi, după atâtia ani dela întregirea neamului, în timp ce presa minoritară infloreste, consolidându-se, — totuși, nici un semn de nădejde în vre-o îndreptare nu se arată.

Cei chemați s'au sprijinile — dacă și dău oarceare suflu de viață, numai atunci, când se servește de dânsa în scopuri electorale, — în loc să susțină, să progresize pentru binele obștesc — și vai, cătă nevoie are norodul depe aceste meleaguri de foi cari să grăiască în limba lui! — dacă nu reușesc să sugrume definitiv, să pun în schimb atâta piedici, prin cenzură și alte barbare procedee, ca să reducă la tacere, încât, ajung bietele foli românești într-o adevarată stare de vegetare, egală cu inexistența.

Cine sunt acești călăi ai ziaristei românești, în țara românească și tocmai aici, unde, e nevoie de atitudine vrednică și viguroasă a scrierii românești, care să țină piept și negușilor mari și mici, indiferent chiar de poartă nume românești dacă actele lor nu sunt românești, cum și puternice prese minoritare, care fiind de capul ei, ne clevetește cum și vine mai bine la socoteala, insultându-ne și cele mai sfinte simțimântă? ...

Nici vorbă, că numai acei nividizi cari s'au temut de pana ziaristului român, — care necondusând interesele neamului cu acele de partid, n'a menajat nici pe potlogarii noștri, făcând opera de chirurgie socială.

Acești abuzivi cari din nenorocire s'au perindat — ba mai sunt și astăzi destui — în fruntea bucatelor, cam grase, și drept! pe aceste plăuri... au sleit fondurile instituțiilor unde au fost colectați, îndopând ziarele minoritare ca să nu-i atace și să le ridică osanale, iar foilor românești și ziaristilor români le-au aplicat cu cel mai vitreg drastism cenzura și legea presei maghiare, ori austriace.

Aceste legi au fost croite de dușmanii noștri, în vremile de reștrîște prin cari ne a trecut neamul, ca un zăgaz și control martirilor ziaristi români ce au înfundat temele din Seghedin și Vat, și tot cu aceste legi suntem oprită și astăzi ziaristi români de-a cere pământ pentru ofișerul și funcționarul civil român, de a ne apăra interesele românești și de a spune păcătoșilor:

Făceti-vă datoria, că de acela să plătim înaltele posturi ce nu le merită...

Aparând interesele țării și mai cu seamă la frontieră cu dușmanii seculari este o datorie, iar cel ce oprește să apară o foale românească eu o atare tendință, comite o crima, chiar dacă acea foale i-ar critica activitatea când a dat rezultate triste.

Omul superior trebuie să se ridice deasupra patimilor și dacă din întâmplare se găsește vremene în fruntea unei autorități comite cea mai mare neleguire strangulând ziaristica românească chiar și atunci când e profesată de adversarul său.

**

Un alt atentat îndreptat împotriva întregiei prese românești este și faptul că răspindirea ziarelor noastre în Ardeal și Banat și pusă de acum înainte la tutela unor maghiari încarnați, cari, nici o discuție numai incapă, că vor sabota sistematic presa românească în favoarea celei străine.

Direcționarea exploatarii chioscurilor de ziare din gările C. F. R. — la Cluj — este condusă de un soi de român, care nu știe românește și acesta și-a angajat de expert-conducător al colportajului pe un apăr făcut comisar al poporului sub Béla Kun anume: Rados...

Și atâtia invalizi români ce și-au vărsat sângele pentru întregirea Patriei se sting de mizerie!...

Frumoase vremuri trăim...

Const. I. Stefan.

Tot despre gospodăria Municipiului Arad

Intâmpinarea unui distins specialist în chestia Uzinelor Comunale

Am scris de atâtea ori și noi și ziarele din Capitală despre subreda noastră gospodărie comunala; au reacționat și cetățenii și prin reprezentanții lor în consiliul comună, la a cărui ședințe s'au adus gospodăriilor necăjișii noastre urbe acuzații dintre cele mai grele, strigându-se unui factor principal din acea instituție chiar cuvintele: „este un falsificator de acte publice”; s'au sezizat până și autoritățile judiciare de amunite „greseli”... dar numai părintele orașului nostru, nu găsește: „ca, dracul e aşa de negru, cum il zugrăvește lumea” și ține, se vede, să devină proverbial cu bunătatea sa!

Numei d. dr. Ioan Robu, nu vrea — sau e înțuit de interesele partidului — să recunoască ceea ce strigă toată lumea în gura mare: că e ceva putred la Primăria orașului Arad și că, pentru binele obștesc și chiar bunul său renume, se impun urgente măsuri de îndreptare.

Dăm publicații mai jos, unei întâmplări primite din partea distinsului Inginer, d. C. Stănescu, profesor la Politehnica din Timișoara, din conținutul cărei scrisori, se va vedea că de

justificate sunt cele scrise de presa românească într-o îndrep- tare atât lipsuri în gospodăria orașului nostru.

Domnule Director.

Vă rog, să binevoiți, să da ospitalitate în Onor. dv. ziar și rândurilor următoare:

Acum doi ani s'a publicat concurs pentru ocuparea locului de inginer-director al întreprinderilor comunale.

Acest post, necesitând cunoștințe științifice variate am-

crezut că pregătirea mea este potrivită pentru dânsul și mi-am permis să-l solicit.

Intradevăr, fiind licențiat în științele fizicochimice dela București, inginer electro-științic din Institutul Grenoble din Franța și doctor în științe dela Universitatea din Geneva, având și practică în diferite întreprinderi, aceste titluri, credeam eu, că vor determina pe factorii competenți ca să-mi ia cererea în considerare, dar... m-am înșelat!

Am rămas, mai târziu foarte surprins când asistentul meu, inginerul Otopeanu dela uzine „Astra”, mi-a comunicat

Pregătirea revanșei

Vorbeam, în numărul trecut al ziarului nostru, de înțelegerea militar germano-rusă și constatarea că aceasta înțelegere, este menită să compromiță începuturile echilibrului politic, din întreaga Europă.

Tinta a fost aleasă, și din stire cări ne vin de peste hotare, sănătatea și asesta întărită, este însoțită de cărăușii români. Întreaga s'a facut să tăierea și urmările ei le întreazărim precipitându-se din ce în ce mai accentuat.

Primii provocatori au fost bulgari, veșnicii autori ai hoiilor la drumul mare; au venit apoi ruși, cu darea în vîltag a stipulațiunilor — cari ne privesc — din restul tratatului militar, încheiat între ei și germani; iar cei din urmă — cum era și de așteptat — au fost tigrile Budapestei.

Eram mai dinainte informați, că vecinii nostri de peste Tisa vinează la hotările vecinei Ungariei, dar o atare năzuință le cerea

anumite garanții și atât timp cât nu le avea, nu și prea puteau de masă visurile.

In fața tratatului militar germano-rus, „tigrii” au început să-și arăte colții. Vinovății pănuți în măduva oaselor, în cunoscuta falsificare a monedelor franceze, în primul moment, păreau că vor primi, umili, orice verdict al statului defraudat. După încheierea numitului tratat, ungurii au luat o atitudine nebună și ce-i mai curioz, furia nu se îndreaptă contra Franței, cu ura care ne-o aruncă nouă românilor!

Prin dibacia tinerelor groșite budapestene, Ungaria a reușit să scape de controlul militar interbelic; prin risipa monedelor fașificate, această Ungarie a putut căștiga anumite simpatii, iar acum când tratatul militar germano-rus îl dă speranțe intrării unor vise bolnave, voci autorizate din vecina Ungarie ne spumează cu cele mai triviale insulțe. Utile însă această țară vecină, că în coastele

Din contră, atitudinea de azi a Ungariei, nu face decât să complice situația ungurilor, cătenii ai țării românești, situație care în momentul de față nu-i dă nici un pas înapoii față de situația stăpânitorilor de drept, în toată întinderea acestei țări.

Că Ungaria posedă depozite clandestine, de materiale de război și actuale efective militare depășesc — cu mult — contingentele fixate prin tratatul dela Trianon, nu-i dă dreptul de a întrebuna limbajul amenințărilor, în gradul superlativ, așa cum îl place să-l întrebuiuiez.

Pregătirea revanșei nu se face cu clopotul și de sigur că chiar Germania oficială te va interzice ungurilor să nu se prea laude cu o forță care nu le aparține.

Atitudini consecutive situației. Tot ce a putut opera vizuinea acestei realități în sufletele acestor conducători, a fost că ei să recunoască cu mare greutate, nevoie unei schimbări de directive, însă aceasta nu din convinge, ci din pură oportunitate. N-a fost prin urmare o capitulare tainică a convingerilor de până acum în față realității, ci o târguială durerosă de chinuită între egoism și între nevoie de a ceda ceva, din poruncă aspiră a oportunității.

Iată adevărul care mi se desprinde astăzi din ținuta conducătorilor partidului național și iată sorgintea celor dinții preludiilor, ale perfractărilor de mai târziu, calculate inadins, să nu îsbutească. Dumnezeu mă ierte, am impresia că sefii partidului național aveau teama de a colabora cu cineva, pentru a nu-și descoperi insuficiența. Spun acest lucru, pentru că ei motivau refuzarea colaborărilor, cu teama de a nu fi îngriții și cu frica de a nu pierde asfel din mâna, ocrotirea intereselor ardeleni. Ori, dacă ești tare ca om politic și ai la spate simpatia unanimă a unei provincii întregi, de ce să te sperii de o absorbiune forțată din partea colaboratorilor tăi? Guvernând cu ei loial și armănos, satisfăcând nevoile Ardeleani, sunt sigur că acest Ardelean

SCRISORILE UNUI „FRIPURIST”
de Tiberiu Vornic

VI.

Fuziunile efective

Când în sfârșit s'au liniștit putin lucrurile după venirea d-lui Brătianu la putere și când partidul național a început să simtă, că realitatea apasă împlacabilă asupra optimismului său juvenil de până acum, conducerea partidului să gândit să facă o inspecție a frontului politic, să ia informații și măsuri, pentru oarecare mișcări proaspate de trupe. Aruncând o privire asupra așezării diverselor tabere, și cumpărând întâmplăriile tragică cari au prilejuit înfrangeri după înfrângeri, președintia partidului național și-a dat în sfârșit seama, că pentru a și satisface veleitățile de guvernământ exclusiv, trebuie să accepte oarecare infuziuni dure-roase în organismul său, până cu sfîrșenie, al taberei sale. Orice mișcare în această direcție, apără însă ca o renuntare la ardelenismul integral, socotit drept rezervoriu de ultimă nădejde, pentru țara întreagă.

Din punct de vedere al provinciei noastre, ținuta aceasta

apărea în culoarea unei demnități alese, a unui egoism de nobilă concurență, care fără a urma oarecare accent de superioritate morală, Ardeleanul. Sub acest unghiu, atitudinea conducătorii partidului național magurea orgolios fiecarui ardelean în parte și din superioritatea șefilor partidului, își lăua fiecare în spate individuală, cu care armă până în dinți, sfida anticipat, oamenii și procedee din alte colțuri ale țării. Nu voiu intra în aci în discuție, dacă această superioritate era ori nu justificată de fapt, ceea ce afirmă este, că nu în jocul politicei cotidiene se poate manifesta superioritatea ardeleană și nu exclusivismul nostru provincial putea dispune pe frați, să adopte rând pe rând, portuni din zestreoa noastră morală și politică. În definitiv nu se putea tagădui, că dacă noi ardelenii aduceam aportul unei moralități massive în viața publică, vechiul Regat avea în depozit vasta ex-

bune ocazionale, căci ea se întărește și categoric în cartea zilelor noastre, prin valoarea ei înținsă. Dar conducerea partidului național a ignorat acest punct de vedere și incerca să obțină în politică situații avantajate, intemeiat pe faimosul capital politic ardelean. Perzistând în această greșală, își reușit partidului național să-și expue partizanii devotați, cari purtau slujbe publice, valoarilor necuvenită ale luptelor politice în masură atât de fatală, încât în timp de șapte ani de opoziție cerbicoasă, majoritatea acestor oameni au fost scoși din situații, sau frântă în convingeri și înscrise la școală umilită. În forma aceasta, blamat la bursa politică, partidul național pierde și prilejul de a-și afirma superioritatea, prin munca devotăilor săi, adevărati eroi de tragedie politică.

Si toate acestea pentru ce? Pentru nemulțumindu-se să reprezinte Ardeleanul cu atât de mult amintirea lui interese speciale și răvnind la guvernarea întregiei țări.

Am spus, că președintia partidului național și-a dat seama abia după constituirea guvernului Brătianu, de acest lucru. Trebuie să adaug însă, că aceasta întrăzire a realității, n'a avut darul să convingă sufletele pe conducătorii partidului, la urmarea unei

SCRISSORI DIN SIBIU

Teatru: Turneul companiei Mișu Fotino

Compania teatrală de sub conducerea lui Mișu Fotino, dela Teatrul mic din București, a dat o reprezentare cu piesa: „Nu'mi înșel nevasta”, comedie în trei acte de G. Feydeau, în seara zilei de 5 Iunie, în sala teatrului orașenesc din localitate.

„Nu'mi înșel nevasta” s-a bucurat de o interpretare, care este un desăvârșit succes al ansamblului.

Di Mișu Fotino, unul dintre reputații artiști ai scenei românești ne-a dat un Francois admirabil. Sentimental, jucăria femeilor, își afirmă voința de îndrepărtire și credință penru frumoasa sa soție, și se menține până când providența îl scoate în cale o altă femeie frumoasă. Elegant în atitudini, demn când este nevoie, de o perfecție naturală în toată interpretarea sa di Fotino a facut o prea frumoasă creație care ne dovedeste că este un admirabil interpret al rolurilor da salon.

Dna Any Găpustin ne-a redat pe soția fidela d-na François, care o așează în rândul de frunte al artistelor de talent. A înțeles perfect concepția rolului, l'a nuanțat cu o largă pricepere și ne-a redat naivitatea, castitatea, iubirea și cinstea susținătoare a soției credincioase, care își iubește cu pasiune bărbatul și care nu crătușnic pentru a și-l menține.

Restul ansamblului, puterea în scenă și execuția rolurilor, au fost căt se poate de bine, și „Nu'mi înșel nevasta” ne-a dat o scară de adevărată artă.

Opere feminine

Expoziția istorică de propagandă națională a doamnei Camelia Cornescu-Achimescu, cu vederi luate imediat după răsboiul mondial la Mărăști,

Ajumăteva zile s-a deschis în Sibiu expoziția de pictură a doamnei Camelia Cornescu-Achimescu, care într-un număr de 28 tablouri luate luate la fața locului imediat după încheierea armistițiului la Mărăști, a immortalizat pe veci, faptele de eroism ale ostașilor români — menite să se perpetue din generație în generație — ca un simbol și o viață amintire, a celor care și-au jertfit viața pentru

înșăptuirea idealului nostru național.

Vizitorul, mai ales militar, care a luat parte la luptele dela Mărăști și a supraviețuit flagelului deslanțuit acolo de dușmanii neamului nostru, trece prin momente mari de emoție, văzând aceste tablouri, evocatoare ale unui trecut apropiat, cu care ocazie Soldatul Român, prin eroismul său, a înscris cu litere de aur cea mai marcată pagină din istoria neamului.

In aceste tablouri se oglindesc uragani deslanțuit la Mărăști, în toată măreția lui, de pe urma căruia au rămas numai ruine care fac ochii să lăcimeze.

Dna Cornescu-Achimescu prin înșăptuirea acestei neperitoare opera națională, pe lângă frumoasele însușiri artistice, dovedește un înalt simțământ național care face onoare sexului său.

Iată că scrie dl profesor Condoi Virgil despre această expoziție:

„Dna Camelia Cornescu-Achimescu, un suflăt distins și cu mari sentimente naționale, un istoric plastic as putea zice, pe cănd era soră de caritate și cu mijloace rudimentare, în afară de închirierea omului, simte și scrie cu curaj, persistentă și sacrifici atât de pagini de istorie națională. Câte ruini și morminte de ale eroilor noștri stau mărturie și cu lacrimi povestesc furtona desfășurată pe campul Mărăștilor în timpul marelui și gloriosului răsboi pentru întregirea și săvârșirea României mari.”

„Fără a avea pretenție și nici măcar gândul de a face artă dna Cornescu-Achimescu își îndeplinește frumoasa misiune de a colecta într'un mânunchiu de 28 tablouri documente ce formează capitolul cel mai glorios al istoriei răsboiului nostru... Mărăști cu toate că la încegăriile acestui mânunchiu de documente nu a fost pentru dna Cornescu-Achimescu decât un sentiment profund național.

„Totuș am de remarcat calități artistice născute (desi necultivate) căci în multe din ele se observă acea transpunere de situație și sentimente triste și posomorâte așa cum ni se prezintă.

„Col. urile de cimitire ce adăpostesc pe veci, eroii scumpi neamului întreg cum și în ruinele bisericilor din sat unde s'au oficiale cu religiozitate și patriarhal atât de bolezuri și cu veselie și n-dejde de viitor atât de nuntă... Coloritul sobru și evocator — facând abstracție de desen și tehnică, deosebește una este un amator pictor adevarat însă și subiectelor ce trează adică ce a rămas din teatral mai tragedii dela Mărăști, prezintă valoarea tablourilor din expoziția dnei Camelia Cornescu-Achimescu”.

Această întragă expoziție este donată Muzeului Militar care din venitul albumelor ce se fac după tablouri se dă în scop de binefacere și este în interesul și grijă publicului, care are dăruință cu atât elan o comoră istorică artistică să o încurajeze — căutând să fie cunoscută de toți cei ce sunt românești și doresc din tot sufletul lor curat cinsti și drept... respectarea trecutului și încrederea în viitorul neamului românesc.

Constituirea unei mari societăți sportive

In urma invitațiunilor lansate de dl profesor de gimnastică C. M. Ionescu, Marti 1 Iunie 1926, la orele 6 p.m. a avut loc în sala profesorală a Liceului „Gh. Lazar” din localitate adunarea de constituirea unei mari federale sportive la Sibiu.

Di C. Ionescu, în calitatea sa oficială de director al terenului sportiv din Sibiu, al Oficiului Național de Educație Fizică, a deschis ședința la orele 6.20, având cu secretar pe dl Voileanu.

Ds-a mutătunit călduroș perioada prezentă, pentru modul cum au răspuns la apelul d sale, și în dorința de a da tot concursul pentru realizarea scopului ce urmărește, oratorul, în mod sumar, dar bine motivat a făcut o expunere asupra modului cum s'a obținut terenul sportiv din Sibiu, cu care greu și a luptat pentru a intra în posesia acestui teren și a arătat valoarea Oficiului N. Ed. Fizica, instituție de stat cu caracter educativ cultural național, care instituție este egală și să bucură de toate drepturile, ca și celelalte oficii de stat, fiind fondată pe bază de lege.

Alegerea comitetului de conducere

S'a ales apoi un comitet de conducere — în care a intrat tot ce s-a obținut mai select și anume:

„Dl Colonel Balăcescu, comandanțul brigăzii de cavalerie; dl colonel Vasilescu Christea, comandantul Scărilor de Infanterie din Sibiu; dl Lt. Colonel Capșa; dl Nuțiu, șeful stației Sibiu; dl Mărășescu, director de banca; dl Todea, directorul Casei Cercuale; dl Gh. Eșcu, director de banca; dl Crăciunași, șinginer; dl Pera Popescu, inspector; dl Aurel Popescu; dl Locot. Ressman, dela Casa Ostașescu; dl Inspector Voileanu; dl Col. Teodorescu; dl dr Bunea, directorul Liceului „Gh. Lazar”; dl I. A. Simion, mare industriaș; dl Rebega; dl Brăbat; dl Buricescu; dl Nedoviceanu, director de banca; dl magistrat Scarlat Constantinescu; dl Col. Părvulescu; dl Lt. Col. Ceaseanu; dl Bogdan, directru poliției; dl Lungulescu, magistrat; dl Inspector școlar I. Bratu; dl Șinginer Silvie Andrei; dl profesor Albuștei; dl avocat N. Baltărețu; dl Boiu, dl dr Preda, medic; dl medic Col. Negoeșcu; dl Tudoran; dl dr Stoichita, președintele regiunii F. S. S. R.; dl Floașiu, dl profesor Colan, dl Preda, directorul Scărelor superioare de comerț; dl Cucuianu; dl N. Bologa, director Liceului de fete; doamne: Dna

Criza locuințelor pentru funcționari. Nepăsarea Comisiunii mixte de rechiziții

Criza de locuințe care dăinuște de ani de zile în orașul nostru, nu numai că nu a fost soluționată — dar nici, cel puțin ameliorată — și pe zi ce trece ia proporții îngrijitoare pentru salariații statului, funcționari români.

După cum se știe întreaga pro-

prietate clădită la Sibiu, o detinere elementul săsesc, care veșnic stăpâni de acel șovinism feroce —

pentru tot ce este românesc

refuză cu îndărjire a închiria, chiar prin bună învoială locuințe

funcționariilor români.

Sunt sute de acești nenorociți

salaiați ai statului — cari de

ani de zile locuiesc prin subso-

luri sau mansarde — îngădăiți

câte 7-8 persoane într-o singură

încăpere și tot de ani de zile —

acești pionieri ai mizeriei — aleargă pe la comisiunea de rechiziții locuințelor pentru a obține

un adăpost mai omeneșc, unde

să locuască cu familiile.

Dar Comisia de rechiziții n'a

făcut și nu face nimic pentru ei

și nimeni nu se înduioșează de

trista lor situație.

Ministrul Lapedatu, Dna Birseanu, Dna Cosma, Dna Elvira Popescu și Dna Dana Constanța.

Sedinta s-a terminat la orele 8 seara cu mulțumi aduse dlui profesor Ionescu pentru munca depusă și folosale reale aduse oficiului, precum și pentru interesul să depune pentru cultura tineretului pe terenul educatei fizice.

Comitetul de administrație

Ca urmare acestei adunări de constituire, Vineri, 6 Iunie a avut loc o altă sedință în aceeași sală, cu care ocazie, din sămul Comitetului de conducere s'a deschis un comitet de administrație compus din: dl General Daschievici, președinte; dr. Bunea, directorul Liceului „Gh. Lazar” și dr. Stoichita, medic, vicepreședinte; dl Lungulescu, magistrat, secretar general și secretar dl Albuștei, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu, profesor; censori: dnii Mărculescu și Nedoviceanu directori de banca; Cassier Adtor Capitan Paliu și custode dl Locot. Ressman, dela

general și secretar pe dl Voileanu,

Luminarea satelor

Această problemă, atât de desbatută și totuș rămasă nesoluționată, ne îngrijorează din zi în zi. Săteanul nostru, lipsit de cultura orașelor, departe de orice mișcare artistică-culturală-națională, rămâne vesnicul dezorientat și această stare de faptă îl aduce, deseori, în fața unor realități nebunuite niciodată.

Vina cea mare este a acestor inteligențiali, care întotdeauna uită că menirea lor nu este numai aceea de a educa tineretul, ci și aceea de a da îndrumări cinstite întregiei populații din comuna respectivă.

Rar, de se întrețină peici, colo atari inițiative frumoase, dar fără nici o urmare eficace. Întrebău-să vă-odați intelectualitatea unei comune — în special județătorii — în ce neliniște se bate sufletul poporului comunei, ai căror reprezentanți culturali sunt?

Oare cred domniile lor, că pentru această masă de oameni nu trebuie să existe decât întrebări puse văzduhului? Dece nu și sacrifică acești domni o parte din timpul lor atât de risipitor întrebuințat — în combinații politice, mai ales — cu oamenii, cari din cauza prea marii lipse materiale, sunt sortiți să se sbata o viață întreagă între cer și pământ; plămândindu-, pe cel din urmă, cu mânile lor vânjoase și aruncând, celui dintâi, priviri misterioase și fără nici un răspuns?

Au fost născuți acești oameni, numai să muncească pământul, cu trupul, și să primească cerul, cu ochii? Nu au ei un creer și o inimă? Nu cunosc ei alte dorințe, decât aceleia de a munca și a primi? O vecie întreagă, le va fi lor hărăzișoară soarta această, în care se sbat de sute de ani? Problema luminării satelor necesită o urgentă soluționare și începuturile ei trebuie sprinjite, de către toți cei cari au pretenția de intelectuali.

*
Stim că în județul nostru s-au întemeiat — acum un an — aproape 50 de biblioteci populare, fiecare bibliotecă dotată, aproximativ, cu câte 200 de volume. Ei bine, suntem informați că majoritatea acestor cărți nici n-au fost măcar tăiate, necum cetite...

In schimb, anumiți factori inteligențiali ai diferitelor comune, fac paradă de vorbărie, desfăzăzând anapoda anumite legi firești și îmbrăcându-si graful în citate apostolice, propagă vrăjia socială în rândurile celor neluminati de adevarul cărtiilor. De se găsește, printre acești vorbitori, și o minte, cu adevarat luminată și cinstită, ea va trebui să fie înfrântă, căci o putere misterioasă opreste, la timp, pe cufărătorul de a dă lumina, celui menit să stea în întuneric.

Si când ne gândim, ce excelent material suflatesc are țărani români, în comparație cu straturile sociale similare, din granițele altor țări!

Cate comori de gânduri îndrăznește, nu vor fi zăcând neexplorate, pe meleagurile acestui Ardeal și căte doruri de înălțare, nu vor fi fost înfrânte de nepăsarea celor puțini, dar hotărîți să nu lăsa să se ridice energii proaspete și puternice deasupra lor. Noi suntem chemați să deschidem drumuri noi și mai ales, să aruncăm lumină acolo, unde ea nu poate pătrunde din cauza suflătorilor cari să au dovedit că sunt prea mici, pentru dorință atât de mari și de frumoase până la sublim.

In acest scop, vom deschide o rubrică a cărților cari trebuie să cete, arătând celor dorinți de a și le procura, calea cea mai puțin costisitoare.

Aceasta pentru început.

Al. T. Stamatiad transmis în ungurește

In revista maghiară arădane: „Vasárnapi”, Nr. 11 și 12, Mai, au apărut două poezii: „Templul iubirii” și „Urmăză-ti sborul”, ale colaboratorului nostru Al. T. Stamatiad în traducere talentului poet maghiar Göböl László.

ANUNT

S'a pierdut portmoneul cu actele militare și un certificat de lăcătuș mecanic al locutorului Kempf Francisc din comuna Sân Martin jud. Arad.

Acesta acte, se declară nule, în mâna oricărui s-ar găsi.

Tip. Rethy Succesor Arad.

Impresii și constatări

Maialul ucenicilor

Duminica trecută, a avut loc la „Cială” — pădurea din vecinătatea Aradului, Maialul ucenicilor din localitate, serbarea lor de Mai, ce era să aibă loc cu o Dumincă înainte, însă, din cauza ploii torrentiale din acea zi, a trebuit să fie amânată.

Au luat parte la acea frumoasă și tradițională petrecere a tinerimii muncitoare arădene, afară de ucenici și ucenice — de toate brestele, familiile, profesorii și maestrii lor, și mulți intelectuali — amestecați în numerosul public ce a tînuit să completeze reușita serbării micilor meteșugari. Întreținând desigur, că, desigur instruși de puțină vreme pe baze solide, ucenici, vor dovedi cu prisosință efectul și valoarea educației primite de neobosișii lor îndrumători.

A impresionat vădit pe toți cei cari au fost Dumincă în pădurea „Cială”, modul ordonat de joc și voioșia nescandalosă a uceniciilor ce se desfășură în ariale muzicălor — fanfară și orchestă — ori ale bine pregătitului cor al Caminului ucenicilor, viu răspălit în aplauze de către a cantător, numai bucati românești, din cele mai alese și greu de executat.

Cu această ocazie, s'a putut constata: că, străjerii și îndrumătorii sufletelor acelor vîrstări ale satelor noastre, venite la oraș după lumină și o meseerie, își fac datoria ce le incumbă calitatea cu multă răvnă și îscusință, luptându-se cu vasta propagandă comunistă, de-a smulge din mireajele ei tinerimea româna muncitoare.

S'a vorbit îndeajuns în presa noastră despre tenacitatea acțiunii întreprinse de Moscova în speranța de a bolșeviza Europa, încercând cu doborârea întâiului și celui mai de seamă obstacol: România, pe care și conducătorii Internaționale III-a o recunosc: că, este jandarmul Civilizației la granița pornirilor cele mai criminale împotriva științei, culturii, ordinii sociale, dreptului de proprietate și a oricărui progres pe calea evoluției.

Si atunci, când, în loc de „Internățională”... au zis pe fiii cutării plugar ori pleios cioban din creierul muntiilor, ucenicii ce și au serbat Dumincă Maialul, cântând iarăși cântecele cu care părinții lor au mers la bătaie pentru ca să apere moșia străbună de postele dușmane, — aceste mlădițe plăpânde de azi, dar generația viguroasă de mâine, ce nu mai visează anarchie: „să pună mâna pe fabrica patronului șiunui” — putem nadădu: că, depunându-se aceiași răvnă întru educarea tinereții noastre muncitor, treptat-treptat, vor dispărea definitiv germanii anarhici semănăti în creierele naive de propaganda subversivă de subminarea formei și existenței noastre de stat și vom parveni să avem în viitor: o muncitorime conștientă de rolul ei în această țară, o muncitorime care să înțeleagă: că afară de drepturi are și îndatorii!

Numei scotând la acest lîman tinerimea muncitoare, apostolii ei de astăzi, vor reuși să și vadă încununată cu lauri opera patriotică la care colaborează!

Din parte-ne, le dorim sincer acest succes și nu mică le va fi recunoștință națiunii întregi!

Distinctii

Aflăm cu placere: că, singura elevă din tot Ardealul care a obținut premiu I. la concursul Soc. — „Tinerimea Română” din București este din Arad — și auume: eleva Popescu Sofia din cl. IV, a școalei normale de fete. Tot dela aceașă școală alte două eleve: Cotea Constantina cl. I. și Dereșan Ana cl. II. au obținut mențiunea I.

Un ziarist bolșevic împușcat la Paris

Paris, — Ziaristul Vescapeli, ieri înainte de masă, ieșind din palatul justiției de Sena, a fost împușcat de un muncitor georgian. Atentatorul, fiind arestat, la interogator a declarat, că și-a rasbunat familia sa, care a fost măcelarită de bolșevicii georgieni. Vescapeli a fost agentul Moscoviei la Paris, unde redacta ziarul „Nouvelle Georgia.”

flegători

Sunteți chemați să desăvârșiți victoriile din 25 și 28 Mai și din 4 Iunie.

In acele zile vă spus cuvântul cu toată energia și acest cuvânt a fost:

„Vrem numai guvernul de ordine, prezidat de generalul Averescu“.

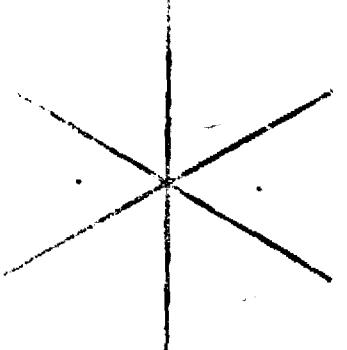
Cuvântul vostru a fost al întregei țări și astfel ați reușit să acordați guvernului viteazului general cea mai mare majoritate de voturi.

flegători

In ziua de 23 Iunie urmează desăvârșirea victoriilor câștigate prin votul pe care trebuie să-l dați viitorului senator al consiliilor județene și comunitățile:

dr. Silviu Moldovan

Un om de merite netăgăduite, fost prefect al județului și fost primpreședinte al Tribunalului Arad; candidatul Partidului Național Român și al Partidului Poporului cu semnul

Liga Națiunilor contra regimului din Ungaria

Cine l'a pălmuit pe contele Bethlen?

Geneva, 11. — Secretarul partidului republican ungar, a pălmuit azi dimineață în public pe contele Bethlen, pe culoarea palatului Ligii Națiunilor. Agresorul, imediat arestat, a declarat că a voit să înfierze pe Bethlen și să atragă atenția lumii, „pentru a încuraja Ungaria să se scutură de jugul rușinos al unui asemenea tiran, primedios păcii Europei”. Incidentul a provocat o imensă senzare.

Geneva, 11. — In cursul ședinței de azi dimineață a consiliului Ligii Națiunilor, în care se discuta proiectul Franței pentru încheierea unei convenții internaționale contra falsificatorilor de bancnote, ca acea dela Buda-Pest, — primul ministru contele Bethlen a fost pălmuit pe culoarea palatului Ligii de un tânăr ungar.

Fiind arestat, Tânărul a declarat înțâi că ar fi fiul fostului ministru de justiție și șef al partidului kosovar independent, Iuliu Justiș. Fiind însă invitat să se legitimeze, Tânărul a murărit că se numește Emeric Vér. El face parte din emigranții ungrici și a fost secretar general al partidului republican din Ungaria, fapt pentru care a avut să suferă persecuții din partea actualului guvern reacționar.

Se cere retragerea guvernului Bethlen

Budapest, 11. — Partidele independențiste și social-democrat vor prezenta Adunării naționale o moțiune, prin care cer imediata demisie a guvernului Bethlen, din cauza eșecului suferit la Geneva.

Si Anglia se pronunță împotriva Ungariei

Geneva, 11. — In ședința de astăzi a consiliului Ligii d. Paul Boncour a prezentat propunerea Franței de a se crea o convenție internațională împotriva falsificatorilor de bancnote, după modelul

convențiilor ce există pentru desființarea comerțului de carne vie.

Ministrul de externe al Cehoslovaciei, s'a asociat la propunerea delegatului francez, declarând că Cehoslovacia are toate motivele de a stăruie pentru realizarea unei asemenea convenții, deoarece a fost greu păgubită de Ungaria, în mai multe rânduri, prin falsificarea de coroane cehoslovace.

Ministrul de externe al Angliei, d. Chamberlain a aderat și el la propunerea franceză.

Apoi Consiliul a hotărât să trimiță proiectul Franței comisiunii financiare, spre a studia modalitățile de realizare a conveniei, și unei comisiuni juridice, care să-și dea părere asupra laturei juridice. In această comisie vor avea reprezentanți toate statele, cari sunt membre în consiliu.

Consiliul a ratificat hotărârea comitetului finanțier, prin care se menține controlul asupra Ungariei. Toți membrii consiliului, fară deosebire, au avut o atitudine foarte rece față de primul ministru Bethlen, atitudine care contrastă în mod izbitoare cu simpatia manifestată față de cancelarul Ramek.

Adunarea națională ungără și evenimentele dela Geneva

Budapest. — Rezultatul conferinței dela Geneva va fi pus Marii în discuția Adunării naționale.

Reîntoarcerea secretarului de Stat Manolescu dela Roma

Subsecretarul de Stat, dl Manolescu, se va reîntoarce dela Roma în ziua de 17 Iunie la București.

D. Oct. Goga și minoritățile

Ce declară presei ministrul de interne

D. Octavian Goga, ministrul de interne, primind ieri de dimineață pe reprezentanți presei și întrebat ce este cu manifestațiunile ungurilor din Brașov, a făcut următoarele declarații:

Credința mea este că făță de minoritățile din statul român, trebuie să avem o politică de toleranță și înțelegere pentru problemele lor speciale.

Minoritățile, pe de altă parte, trebuie să se încadreze în ideea noastră de stat și să nu depășească cu nimic exigentele firești ale acestei idei.

Cartelul electoral ce l'au avut cu guvernul — fiindcă de pact nu e vorba (subliniază d. Goga) — este întemeiat tocmai pe acest principiu de atașare a lor la ideea noastră de stat.

Sunt convins că am făcut un serviciu țării, înlăturând posibilitatea unui bloc al minorităților și cartelându-le cu un partid românesc.

Am credință că înțelepciunea lor politică, îi va face să păstreze

o linie normală în toate relațiile și ce va fier pe oare politici de exagerări.

Nu mai așa, creându-se o atmosferă de prietenie, vor reuși să realizeze aspirațiile lor legături.

In ce privește candidatura listele guvernamentale, ale maghiari care au avut o atitudine ostilă statului român — d. Goga declară:

Nu se poate impune parțial maghiar candidaturi. E-

Dacă, însă, între candidați cum se citează de ex. cazul d. Bela — s'ar găsi cineva care este înțeleabil tocmai pe acest principiu de atașare a lor la ideea noastră de stat.

Credința mea este că principiul lor, cu ocazia primei maghiare tării în parlament, vor fi și lătătore orice fricțiuni inopereabile.

In ce privește portul drapelui maghiar, d. ministru declară:

Nu se va mai admite nici unui drapel străin.

In răsărit specula restaurante

Am vorbit într-un articol despre specula restaurantei Jata din Arad și pentru că autoritatea drăguță, nici că se sincronizează cele ce se scriu prin gazete, vom servi aci lista de bucate.

RESTAURANTUL VENEZUELA

Listă de bucate din ziua Iunie 926

Peste:

Nisetur prăjitură --- 22 ani, Stavri prăjitură --- 14 mai, Guviz rasol --- 14 cauză, Guviz prăjitură --- 12 Caciună,

Mâncări calde:

Tocană națională --- 14 ani, Văcău cu varză --- 18 ani, Miel cu cartofi --- 20 ani, Pui cu fasole tucărată --- 22 ani, Miel cu bob nou --- 20 ani,

Fripturi:

F